

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 15 december 2022 *

”Begäran om förhandsavgörande – Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik – Förordning (EG) nr 1210/2003 – Specifika begränsningar av de ekonomiska och finansiella förbindelserna med Irak – Artikel 4 – Frysning av tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör fysiska och juridiska personer, organ eller enheter med anknytning till före detta president Saddam Husseins regim – Artikel 6 – Överföring till de mekanismer som efterträder utvecklingsfonden för Irak – Äganderätten till frysta tillgångar och ekonomiska resurser”

I de förenade målen C-753/21 och C-754/21,

angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike), av den 2 december 2021, som inkom till domstolen den 8 december 2021, i målen

Instrubel NV

mot

Montana Management Inc.,

BNP Paribas Securities Services (C-753/21),

och

Montana Management Inc.

mot

Heerema Zwiijndrecht BV,

BNP Paribas Securities Services (C-754/21),

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen),

sammansatt av avdelningsordföranden M. Safjan (referent) samt domarna N. Piçarra och N. Jääskinen,

* Rättegångsspråk: franska.

generaladvokat: N. Emiliou,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Instrubel NV och Heerema Zwijndrecht BV, genom S. Bonifassi och F. Boucard, avocats,
- Montana Management Inc., genom D. Célice och B. Périer, avocats,
- BNP Paribas Securities Services, genom J. Martinet, avocat,
- Frankrikes regering, genom R. Bénard och J.-L. Carré, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom J.-F. Brakeland och M. Carpus Carcea, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 4.2–4.4 och 6 i rådets förordning (EG) nr 1210/2003 av den 7 juli 2003 om vissa specifika begränsningar av de ekonomiska och finansiella förbindelserna med Irak och om upphävande av förordning (EG) nr 2465/96 (EUT L 169, 2003, s. 6), i dess senaste lydelse enligt rådets förordning (EU) nr 85/2013 av den 31 januari 2013 (EUT L 32, 2013, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1210/2003).
- 2 Begäran har framställts i två mål mellan Instrubel NV och Montana Management Inc., å ena sidan, och BNP Paribas Securities Services (nedan kallat BNP Paribas) (C-753/21), å den andra sidan, respektive mellan Montana Management och Heerema Zwijndrecht BV (nedan kallat Heerema), å ena sidan, och BNP Paribas (C-754/21), å den andra sidan, angående giltigheten av säkerhetsåtgärder och utmätning som Instrubel och Heerema har begärt beträffande frysta tillgångar, på grund av fordringar som dessa bolag har mot Irak.

Tillämpliga bestämmelser

Internationell rätt

- 3 Enligt punkt 12 i resolution 1483 (2003), som antogs den 22 maj 2003 av Förenta nationernas säkerhetsråd, ska säkerhetsrådet ”bekräfta inrättandet av en utvecklingsfond för Irak som ska innehas av Iraks centralbank”.

4 I punkt 14 i resolutionen föreskrivs följande:

”... Utvecklingsfonden för Irak kommer att användas på ett öppet sätt för att tillgodose det irakiska folkets humanitära behov, för ekonomisk återbyggnad och återställande av Iraks infrastruktur, för fortsatt avvapning av Irak, för utgifter för den irakiska civilförvaltningen och för andra ändamål som gynnar det irakiska folkets intressen.”

5 I punkt 23 i resolutionen anges följande:

”[a]lla medlemsstater, där det finns

- a) penningmedel eller andra finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser tillhörande den tidigare irakiska regeringen eller av organ, företag eller offentliga institutioner som hade lämnat Irak vid tidpunkten för antagandet av denna resolution, eller
- b) penningmedel eller andra finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser som förts bort från Irak eller som har förvärvats av Saddam Hussein eller andra höga tjänstemän i den tidigare irakiska regimen eller deras närmaste familjemedlemmar, inbegripet enheter som tillhör dessa personer eller andra personer som handlar i deras namn eller enligt deras instruktioner, eller som direkt eller indirekt kontrolleras av dem,

ska utan dröjsmål frysa sådana penningmedel eller andra finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser och, såvida inte sådana penningmedel eller andra finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser har varit föremål för en åtgärd eller ett domstolsavgörande, administrativt avgörande eller skiljeavgörande, omedelbart överföra dem till utvecklingsfonden för Irak, förutsatt att de inte har tagits i anspråk på annat sätt, varvid begäran från enskilda eller icke-statliga organ avseende dessa överförda penningmedel eller andra finansiella tillgångar, kan ställas till Iraks internationellt erkända representativa regering ...”

6 Förenta nationernas säkerhetsråd antog den 15 december 2010 resolution 1956 (2010), i vilken det i punkt 5 föreskrivs följande:

”[Säkerhetsrådet beslutar] att senast den 30 juni 2011 låta överföra alla intäkter från utvecklingsfonden för Irak till kontot eller kontona tillhörande de mekanismer som efterträder den irakiska regeringen och avsluta utvecklingsfonden för Irak senast den 30 juni 2011 och begära en skriftlig bekräftelse när överföringen och avslutandet har genomförts.”

Unionsrätt

Förordning (EG) nr 1210/2003

7 Skäl 5 i förordning nr 1210/2003 har följande lydelse:

”För att göra det möjligt för medlemsstaterna att sörja för att frysa tillgångar, ekonomiska resurser och intäkter av ekonomiska resurser överförs till utvecklingsfonden för Irak bör det föreskrivas att frysningen av sådana resurser ska upphävas.”

8 I artikel 1.4 och 1.5 i förordningen föreskrivs följande:

”I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

...

4. *frysning av tillgångar*: förhindrande av varje flyttning, överföring, ändring, användning eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till en förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller någon annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja tillgångarna, inbegripet portföljförvaltning.
5. *frysning av ekonomiska resurser*: förhindrande av att dessa resurser på något sätt används för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster, inbegripet men inte enbart genom försäljning, uthyrning eller inteckning.”

9 I artikel 4.2–4.4 i denna förordning föreskrivs följande:

”2. Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör, ägs eller innehas av följande personer, som identifierats av sanktionskommittén och förtecknas i bilaga IV, ska frysas:

- a) F.d. president Saddam Hussein.
  - b) Högre tjänstemän i hans regim.
  - c) Deras närmaste familjemedlemmar.
  - d) Juridiska personer, organ eller enheter som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av de personer som avses i leden a, b och c eller av en fysisk eller juridisk person som agerar på deras vägnar eller enligt deras instruktioner.
3. Inga tillgångar får direkt eller indirekt ställas till förfogande för eller vara till gagn för en fysisk eller juridisk person, ett organ eller en enhet som förtecknas i bilaga IV.
4. Inga ekonomiska resurser får direkt eller indirekt ställas till förfogande för eller vara till gagn för en fysisk eller juridisk person, ett organ eller en enhet som förtecknas i bilaga IV, så att den personen, det organet eller den enheten kan erhålla tillgångar, varor eller tjänster.”

10 I artikel 6 i förordning nr 1210/2003 föreskrivs följande:

”1. Med avvikelse från artikel 4 får de behöriga myndigheter som anges på de webbplatser som förtecknas i bilaga V ge tillstånd till att frysta tillgångar eller ekonomiska resurser frigörs, om samtliga följande villkor uppfylls:

- a) Tillgångarna eller de ekonomiska resurserna är föremål för kvarstad i enlighet med ett rättsligt eller administrativt beslut eller en skiljedom som meddelats före den 22 maj 2003, eller föremål för en rättslig eller administrativ dom eller skiljedom som meddelats före den dagen.

- b) Tillgångarna eller de ekonomiska resurserna kommer enbart att användas för att driva in fordringar som har säkrats genom en sådan kvarstad eller har erkänts som giltiga i en sådan dom, inom de gränser som fastställs i tillämpliga lagar och förordningar och som styr rättigheterna för personer med sådana fordringar.
- c) Indrivningen av fordringen strider inte mot [rådets förordning (EEG) nr 3541/92 av den 7 december 1992 om förbud mot att tillmötesgå irakiska krav i samband med kontrakt och transaktioner som omfattas av FN:s säkerhetsråds resolution 661 (1990) och därmed förknippade resolutioner (EGT L 361, 1992, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 20, s. 51)].
- d) Erkännandet av en kvarstad eller dom står inte i strid med grunderna för den berörda medlemsstatens rättsordning.
2. Under alla övriga omständigheter ska frysningen av tillgångar, ekonomiska resurser och intäkter av ekonomiska resurser som frysts i enlighet med artikel 4 upphävas endast så att dessa kan överföras till efterträdaren till den utvecklingsfond för Irak som inrättats av Iraks regering, i enlighet med de villkor som fastställs i FN:s säkerhetsråds resolutioner 1483 (2003) och 1956 (2010).”
- 11 Bolaget Montana Management upptogs, genom kommissionens förordning (EG) nr 785/2006 av den 23 maj 2006 om ändring av förordning nr 1210/2003 (EUT L 138, 2006, s. 7), i förteckningen i bilaga IV till förordning nr 1210/2003 över de fysiska och juridiska personer, organ eller enheter med anknytning till före detta president Saddam Husseins regim som avses i artikel 4.2, 4.3 och 4.4.

Förordning (EG) nr 1799/2003

- 12 Skäl 4 i rådets förordning (EG) nr 1799/2003 av den 13 oktober 2003 om vissa specifika begränsningar av de ekonomiska och finansiella förbindelserna med Irak (EUT L 264, 2003, s. 12) har följande lydelse:
- ”I resolution 1483 (2003) framställs frysandet av tillgångar och ekonomiska resurser som första steget i en process, som skall leda fram till att dessa överförs till utvecklingsfonden för Irak. Tillgångar och ekonomiska resurser som är föremål för en kvarstad eller dom som upprättats eller meddelats före den 22 maj 2003 undantas också från denna process. Det är därför inte lämpligt att bibehålla frysningsåtgärderna, om de aktuella tillgångarna och ekonomiska resurserna uttryckligen undantas från kravet på att de ska överföras till nämnda fond.”

Fransk rätt

- 13 Artikel R. 523-3 i code des procédures civiles d'exécution (lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden) har följande lydelse:
- ”Gäldenären ska, vid äventyr av att åtgärden förlorar sin verkan, underrättas om kvarstaden inom åtta dagar genom ett beslut av en stämningsman.

Detta beslut ska vid äventyr av ogiltighet innehålla följande uppgifter:

...

- 2) En kopia av protokollet från kvarstaden och en kopia av de uppgifter som lämnats av den tredje man hos vilken tillgångar har beslagtogs, om beslutet delgetts vederbörande elektroniskt.
- 3) Angivandet, med mycket framträdande text, av gäldenärens rätt att, om villkoren för kvarstadens giltighet inte är uppfyllda, begära att exekutionsdomstolen på den ort där gäldenären har hemvist ska häva kvarstaden.

...”

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

Mål C-753/21

- 14 Tribunal de grande instance de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris, Frankrike) utfärdade den 20 mars 2013 två verkställighetsbeslut med anledning av två skiljedomar som meddelats den 6 februari 1996 respektive den 22 mars 2003, vilka under tiden vunnit laga kraft, varigenom Irak ålades att betala ett belopp till Instrubel, ett bolag bildat enligt nederländsk rätt.
- 15 Den 20 januari 2014 vidtog Instrubel, i syfte att verkställa dessa två skiljedomar, kvarstadsåtgärder hos BNP Paribas ”gentemot Republiken Irak och dess enheter vars tillgångar tillhör Irak i enlighet med FN:s resolutioner, det vill säga bolaget Montana [Management]”. Kvarstadsåtgärderna delgavs staten Irak den 28 juli 2014, vilken inte bestred åtgärderna.
- 16 Den 26 december 2017 väckte Montana Management talan mot Instrubel vid exekutionsdomstolen vid Tribunal de grande instance de Bobigny (Förstainstansdomstolen i Bobigny, Frankrike) och yrkade att kvarstaden skulle hävas. Montana Management gjorde därvid gällande dels att kvarstaden inte längre hade någon verkan, dels att den var ogiltig, med motiveringen att kvarstaden inte hade delgetts bolaget trots att bolaget var ägare till de tillgångar som var föremål för kvarstad.
- 17 Genom dom av den 24 juli 2018 fastställde exekutionsdomstolen att kvarstaden inte hade någon verkan och beslutade att den skulle hävas. Denna domstol ansåg nämligen att eftersom utskökningsprotokollen angav Irak och dess enheter som gäldenär, bland vilka ingår Montana Management, skulle detta bolag anses vara gäldenär i den mening som avses i artikel R. 523-3 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden. Enligt nämnda domstol skulle protokollen följaktligen delges Montana Management, och eftersom så inte hade skett skulle kvarstaden anses sakna verkan och det skulle förordnas om kvarstadens hävande. Genom dom av den 24 oktober 2019 fastställde Cour d’appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris, Frankrike) denna dom.
- 18 Instrubel överklagade till Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike), som är den hänskjutande domstolen, och gjorde gällande att ett beslut om kvarstad endast ska delges den gäldenär som anges i den exekutionstitel som ligger till grund för kvarstaden. Så hade skett i förevarande fall, eftersom exekutionstiteln angav Irak som gäldenär och exekutionstiteln delgavs denna stat.

- 19 Den hänskjutande domstolen vill i detta avseende få klarhet i vem som äger de tillgångar som omfattas av de vidtagna kvarstadsåtgärderna. För att dessa kvarstadsåtgärder ska vara korrekta och få verkningar är det enligt fransk rätt nödvändigt att de tillgångar som berörs av dessa åtgärder tillhör den gäldenär som avses i exekutionstiteln, i förevarande fall staten Irak.
- 20 I förevarande fall är dessa tillgångar frysta på grund av att Montana Management upptagits i berörd förteckning genom förordning nr 1210/2003. Frysningen av tillgångarna med stöd av denna förordning har för övrigt till syfte att överföra dem till de mekanismer som efterträder utvecklingsfonden för Irak (nedan kallad utvecklingsfonden), vilket får till följd att äganderätten till dessa tillgångar överförs till Irak.
- 21 Den hänskjutande domstolen vill således få klarhet i huruvida de frysta tillgångarna fortfarande ägs av de personer som anges i denna förordning, i förevarande fall Montana Management, fram till dess att den behöriga nationella myndigheten antar beslutet om överföring eller huruvida de frysta tillgångarna tillhör denna utvecklingsfond, det vill säga staten Irak, från och med ikraftträdandet av nämnda förordning, eftersom äganderätten till de frysta tillgångarna, med hänsyn till den överföring som föreskrivs i nämnda förordning, inte kan återgå till de personer som anges i nämnda förordning.
- 22 Mot denna bakgrund beslutade Cour de cassation (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:
  - ”1) Ska artikel 4.2, 4.3 och 4.4 samt artikel 6 i [förordning 1210/2003], tolkas så,
    - att de frysta medlen och ekonomiska resurserna, fram till dess att ett beslut fattas om att överföra dem till de mekanismer som efterträder [utvecklingsfonden], fortfarande ska anses tillhöra de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som har anknytning till före detta president Saddam Husseins regim och som är föremål för frysningen av medlen och de ekonomiska resurserna?
    - Eller ska de tolkas på så sätt att de frysta medlen tillhör de mekanismer som efterträder [utvecklingsfonden] från och med ikraftträdandet av den förordning där – i bilagorna III och IV – de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som har anknytning till före detta president Saddam Husseins regim och som omfattas av frysningen av medel och ekonomiska resurser anges?
  - 2) För det fall fråga 1 besvaras så, att dessa medel och ekonomiska resurser tillhör de mekanismer som efterträder [utvecklingsfonden], ska artikel 4.2, 4.3 och 4.4 samt artikel 6 i [förordning 1210/2003], då tolkas så, att de utgör hinder mot att det avseende frysta tillgångar, utan föregående tillstånd från den behöriga nationella myndigheten, vidtas åtgärder som inte har någon överförande verkan, såsom en av domstol fastställd säkerhetsåtgärd eller kvarstad enligt den franska lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden? Eller ska dessa bestämmelser tolkas så, att de endast kräver tillstånd från den nationella myndigheten när de frysta medlen frigörs?”

Mål C-754/21

- 23 Genom dom av Gerechtshof 's-Gravenhage (Appellationsdomstolen i Haag, Nederländerna) av den 31 oktober 2000, som genom beslut av ordföranden för Tribunal de grande instance de Paris av den 31 augusti 2011 gjordes verkställbart i Frankrike, förpliktades Irak och Iraks centralbank att solidariskt betala ett visst belopp till Heerema, ett bolag bildat enligt nederländsk rätt.
- 24 Den 28 juli 2011 begärde Heerema att värdepapper som innehades av Montana Management skulle kvarstadsbeläggas hos BNP Paribas. Kvarstaden omvandlades till utmätning och försäljning i juni och september 2014.
- 25 Den 12 december 2014 väckte Montana Management talan mot Heerema vid exekutionsdomstolen vid Tribunal de grande instance de Bobigny (Förstainstansdomstolen i Bobigny) och yrkade att utsökningsåtgärderna skulle förklaras ogiltiga och sakna verkan samt att de skulle hävas.
- 26 Genom dom av den 12 maj 2015 ogillade nämnda domstol Montana Managements talan av processuella skäl. Genom dom av den 28 februari 2019 upphävde Cour d'appel de Paris (appellationsdomstolen i Paris) denna dom och fastställde utmätningen och försäljningen med motiveringen att de frysta tillgångarna presumerades tillhöra staten Irak.
- 27 Montana Management överklagade domen till den hänskjutande domstolen och gjorde för det första gällande att det inte förelåg någon presumtion för att de frysta tillgångarna tillhörde Irak. Bolaget hävdade att dessa tillgångar förblir dess egendom fram till beslutet om överföring till utvecklingsfonden, eftersom frysning av medel innebär en tillfällig åtgärd som inte påverkar äganderätten.
- 28 Montana Management har för det andra gjort gällande att Heerema måste inhämta tillstånd från den behöriga nationella myndigheten med tillämpning av artikel 6 i förordning nr 1210/2003, eftersom delgivningen av konverteringshandlingen medför att fordran omedelbart tilldelas borgenären.
- 29 Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida de frysta tillgångarna förblir egendom som tillhör de juridiska personer som omfattas av frysningen till dess att den behöriga nationella myndigheten har fattat beslut om överföring till utvecklingsfonden eller huruvida dessa tillgångar tillhör denna fond så snart den förordning träder i kraft genom vilken nämnda juridiska personer har uppförts i berörd förteckning.
- 30 För det fall att de frysta tillgångarna tillhör nämnda fond från och med ikraftträdandet av den förordning genom vilken Montana Management, i förevarande fall, upptas i den förteckning över bolag som omfattas av frysningen i fråga, uppkommer frågan om huruvida utsökningsåtgärderna är giltiga, med hänsyn till att den nationella myndigheten inte hade något tillstånd att använda de frysta tillgångarna.
- 31 Mot denna bakgrund beslutade Cour de cassation (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

"1) Ska artiklarna 4.2, 4.3 och 4.4 samt 6 i förordning (EG) nr 1210/2003 tolkas så,

- att de frysta medlen och ekonomiska resurserna, fram till dess att ett beslut fattas om att överföra dem till de mekanismer som efterträder [utvecklingsfonden], fortfarande ska anses tillhöra de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som har anknytning till före detta president Saddam Husseins regim och som är föremål för frysningen av medlen och de ekonomiska resurserna?
  - Eller ska de tolkas på så sätt att de frysta medlen tillhör de mekanismer som efterträder [utvecklingsfonden] från och med ikraftträdandet av den förordning där de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som har anknytning till före detta president Saddam Husseins regim och som omfattas av frysningen av medel och ekonomiska resurser anges i bilagorna III och IV?
- 2) För det fall fråga 1 besvaras så, att dessa medel och ekonomiska resurser tillhör de mekanismer som efterträder [utvecklingsfonden], ska artiklarna 4 och 6 i förordning [nr 1210/2003], då tolkas så, att en kvarstadsåtgärd riktad mot de frysta tillgångarna endast kan genomföras om tillstånd först inhämtas från den behöriga nationella myndigheten? Eller ska dessa bestämmelser tolkas så, att de endast kräver tillstånd från den nationella myndigheten när de frysta medlen frigörs?”

Förfarandet vid domstolen

- 32 Domstolens ordförande beslutade den 20 januari 2022 att förena målen C-753/21 och C-754/21 beträffande det skriftliga och det muntliga förfarandet samt domen.

Begäran om inledande av det muntliga förfarandet

- 33 Genom ansökningar som inkom den 25 juli och den 7 november 2022 begärde Instrubel och Heerema att den muntliga delen av förfarandet skulle inledas med stöd av artikel 83 i domstolens rättegångsregler. Instrubel och Heerema gjorde gällande att det förelåg vissa nya omständigheter som kunde ha ett avgörande inflytande på EU-domstolens avgörande.
- 34 Dessa nya omständigheter bestod för det första i att Montana Management avfördes från förteckningen över personer och enheter på vilka frysningen av tillgångarna skulle tillämpas, vilket skedde efter det att parterna och berörda hade inkommit med skriftliga yttranden enligt artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.
- 35 Om domstolen skulle besvara de första frågorna i målen C-753/21 och C-754/21 så, att de frysta tillgångarna, fram till beslutet om överföring till utvecklingsfonden, förblir egendom tillhörig de enheter som omfattas av frysningsåtgärden, skulle detta nämligen innebära att dessa tillgångar, som ännu inte har överförts till denna utvecklingsfond, ska återföras till detta bolag. En sådan konsekvens skulle strida mot de mål som eftersträvas med förordning nr 1210/2003.
- 36 För det andra motiveras inledandet av den muntliga delen av förfarandet av den omständigheten att Montana Management inte längre hade talerätt till följd av att dess verkställande direktör och rättsliga företrädare avlidit under år 2020.

- 37 För det tredje är det nödvändigt att diskutera vilken inverkan som dels dekret nr 2015-1134 av den 11 september 2015 om villkoren för överföring av medel och ekonomiska resurser till de mekanismer som efterträder utvecklingsfonden för Irak, dels domen av den 12 januari 2021 från Tribunal judiciaire de Grasse (Förstainstansdomstolen i Grasse, Frankrike) har på den dom i målet om förhandsavgörande som EU-domstolen ska meddela.
- 38 Enligt artikel 83 i domstolens rättegångsregler får domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, när som helst besluta att den muntliga delen av förfarandet ska inledas eller återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som ännu inte har avhandlats.
- 39 I förevarande fall finner domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att den, på grundval av begäran om förhandsavgörande och de skriftliga yttrandena, har tillgång till alla uppgifter som är nödvändiga för att pröva förevarande begäran om förhandsavgörande och att de omständigheter som Instrubel och Heerema åberopat i sina inlagor av den 25 juli och den 7 november 2022, vars räckvidd för de nationella målen som den hänskjutande domstolen ska bedöma, inte utgör nya omständigheter som kan ha ett avgörande inflytande på EU-domstolens förhandsavgörande.
- 40 Det saknas således anledning att inleda den muntliga delen av förfarandet.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan i mål C-753/21 respektive C-754/21

- 41 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan i de nu aktuella målen, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artiklarna 4.2, 4.3 och 4.4 samt 6 i förordning nr 1210/2003 ska tolkas så, att de frysta tillgångarna och ekonomiska resurserna, fram till beslutet om överföring till utvecklingsfonden, fortsätter att utgöra egendom tillhörig de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som är associerade med den tidigare presidenten Saddam Husseins regim, vilka omfattas av frysningen, eller huruvida dessa tillgångar och ekonomiska resurser tillhör utvecklingsfonden från och med tidpunkten för ikraftträdandet av den förordning genom vilken de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som omfattas av frysningen identifieras.
- 42 I artikel 4.2 i förordning nr 1210/2003 föreskrivs att alla tillgångar och ekonomiska resurser som ägs eller innehas av de personer som sanktionskommittén har identifierats och förtecknas i bilaga IV till denna förordning ska frysas.
- 43 I artikel 6.1 i förordningen föreskrivs undantag som gör det möjligt att, på de villkor som anges i denna punkt, använda vissa frysta tillgångar och ekonomiska resurser efter tillstånd från de behöriga myndigheterna. I artikel 6.2 i nämnda förordning föreskrivs att i alla de fall som inte avses i punkt 1 ska frysningen av tillgångar och ekonomiska resurser frigöras endast för överföring till utvecklingsfonden. Denna överföring får till följd att staten Irak blir ägare till de överförda tillgångarna.

- 44 Det framgår således av artikel 4.2 jämförd med artikel 6 i samma förordning att det föreligger två olika etapper, nämligen först frysning av tillgångar och därefter en överföring av dessa tillgångar till utvecklingsfonden.
- 45 I artikel 6.1 a i förordning nr 1210/2003 föreskrivs närmare bestämt, i enlighet med punkt 23 i resolution 1483 (2003), att behöriga nationella myndigheter får bevilja tillstånd till användning av vissa frysta tillgångar och ekonomiska resurser, om dessa är föremål för kvarstad i enlighet med ett rättsligt eller administrativt beslut eller en skiljedom som meddelats före den 22 maj 2003, eller föremål för en rättslig eller administrativ dom eller skiljedom som meddelats före den dagen. Med andra ord, och såsom även framgår av skäl 4 i förordning nr 1799/2003 om ändring av förordning nr 1210/2003, kan denna omständighet, för det fall de frysta tillgångarna eller ekonomiska resurserna är föremål för en sådan åtgärd eller ett sådant beslut, vara tillräcklig för att upphäva frysningen av tillgångarna eller ekonomiska resurserna för att göra det möjligt att använda dem och därigenom undanta dem från skyldigheten att överföra dem till utvecklingsfonden.
- 46 Om det däremot ansågs att överföringen till utvecklingsfonden sker automatiskt vid tidpunkten för frysningen, skulle artikel 6.1 i förordning nr 1210/2003 förlora all ändamålsenlig verkan.
- 47 Denna slutsats påverkas inte av punkt 23 i resolution 1483 (2003). Även om det i denna punkt föreskrivs en omedelbar överföring av tillgångar till utvecklingsfonden, följer det emellertid av själv lydelsen att det utgör en förutsättning för överföringen att det inte föreligger någon kvarstadsåtgärd eller en rättslig eller administrativ dom eller skiljedom som kan medföra att överföringen skjuts upp eller upphävs.
- 48 I skäl 5 i förordning nr 1210/2003 anges dessutom de två etapper som nämns i punkt 44 i denna dom, då det där anges att det är medlemsstaterna som ska sörja för att tillgångar och ekonomiska resurser överförs till utvecklingsfonden efter det att dessa tillgångar har frysts samt att det, för att göra det möjligt för dem att genomföra överföringen, bör föreskrivas bestämmelser för att upphäva frysningen. Överföringen sker således som en aktiv åtgärd från medlemsstaternas sida efter frysningen och det äger rum först efter det att denna frysning har upphävts i enlighet med de bestämmelser som föreskrivs i förordningen för detta ändamål.
- 49 Själva förekomsten av bestämmelser som reglerar förfarandet för överföring till utvecklingsfonden visar följaktligen att en sådan överföring inte sker automatiskt enbart genom frysningen av de berörda tillgångarna. Även om överföringen är obligatorisk enligt förordning nr 1210/2003, sker överföringen icke desto mindre efter frysningen och utgör en etapp som skiljer sig från denna.
- 50 Vad närmare bestämt gäller begreppet frysning, såsom det definieras i punkterna 4 och 5 i artikel 1 i denna förordning, och frågan huruvida frysningen som sådan kan medföra en ändring av äganderätten till de frysta tillgångarna, har domstolen redan slagit fast att frysningen är en säkerhetsåtgärd som inte är avsedd att leda till att de personer som omfattas av frysningsåtgärden berövas sin egendom (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 september 2008, Kadi och Al Barakaat International Foundation/rådet och kommissionen, C-402/05 P och C-415/05 P, EU:C:2008:461, punkt 358), eftersom åtgärden är tillfällig och reversibel till sin natur (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 mars 2015, Ezz m.fl./rådet, C-220/14 P, EU:C:2015:147, punkt 113).
- 51 Härav följer att åtgärden för frysning inte i sig har någon inverkan på äganderätten till de tillgångar som är föremål för denna åtgärd.

- 52 Den omständigheten att förordning nr 1210/2003 syftar till att överföra frysta tillgångar till utvecklingsfonden kan inte, vad gäller det skede som föregår överföringen, motivera en annan tolkning av begreppet frysning än den som har gjorts inom ramen för andra förordningar om restriktiva åtgärder som inte föreskriver en sådan överföring, särskilt som detta begrepp definieras på samma sätt i de flesta av dessa förordningar.
- 53 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan i målen C-753/21 och C-754/21 besvaras enligt följande. Artiklarna 4.2, 4.3 och 4.4 samt 6 i förordning nr 1210/2003 ska tolkas så, att de frysta tillgångarna och ekonomiska resurserna, fram till beslutet om överföring till utvecklingsfonden, fortsätter att utgöra egendom tillhörig de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som är associerade med den tidigare presidenten Saddam Husseins regim, vilka omfattas av frysningen.

Den andra frågan i mål C-753/21 respektive mål C-754/21

- 54 Med hänsyn till svaret på den första frågan i de aktuella målen saknas anledning att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 55 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

Artiklarna 4.2, 4.3 och 4.4 samt 6 i rådets förordning (EG) nr 1210/2003 av den 7 juli 2003 om vissa specifika begränsningar av de ekonomiska och finansiella förbindelserna med Irak och om upphävande av förordning (EG) nr 2465/96, i dess senaste lydelse enligt rådets förordning (EU) nr 85/2013 av den 31 januari 2013,

ska tolkas så,

att de frysta tillgångarna och ekonomiska resurserna, fram till beslutet om överföring till utvecklingsfonden för Irak, fortsätter att utgöra egendom tillhörig de fysiska och juridiska personer, organ och enheter som är associerade med den tidigare presidenten Saddam Husseins regim, vilka omfattas av frysningen.

Underskrifter